

**RAPORT Z REALIZACJI
„GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE HYŻNE NA
LATA 2023-2025”
W ROKU 2024**

HYŻNE, maj 2025 rok

Raport z realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Hyżne na lata 2023-2025” i efektów jego realizacji

Obowiązek realizacji działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w obszarze przeciwdziałania narkomanii nakładają na gminy odpowiednio:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organ wykonawczy sporządza raport z wykonania w danym roku Programu i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy, w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Hyżne na lata 2023-2025 w Rozdziale 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi) wydatkowano kwotę **112 885,19 zł** natomiast w Rozdziale 85153 (zwalczanie narkomanii) kwotę **2 999,99 zł**.

Celem głównym Programu było ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Hyżne oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych oraz terapeutycznych we współpracy z innymi instytucjami.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Narastanie problemu alkoholowego skłania niepijących członków rodziny do szukania sposobów pozwalających im przetrwać w sytuacji permanentnego stresu, braku poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji, niemożności zaspokojenia elementarnych potrzeb psychologicznych, a czasami również biologicznych. Osoba pijąca z biegiem czasu coraz silniej koncentruje się na alkoholu, wycofuje się z pełnienia ról życiowych, przestaje świadczyć na rzecz rodziny, a czasem nawet interesować się swoimi bliskimi. Wymaga opieki i obsługi. Współuzależnienie nie jest chorobą - jest zespołem nieprawidłowego przystosowania się do sytuacji problemowej. Koncentrując się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera, osoba współuzależniona nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie, co w efekcie ułatwia pijącemu dalsze spożywanie alkoholu. Osoby współuzależnione mogły uzyskać poprawę stanu zdrowia psychosomatycznego, poprzez korzystanie z pomocy oferowanej w Centrum Integracji i Rozwoju „Stara Mleczarnia” w Hyżnem. Mieszkańcy mogli uzyskać tam bezpłatną pomoc terapeutyczną, psychologiczną oraz prawną. Ponadto w roku 2024 organizowane były spotkania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Hyżne.

W okresie od 3 marca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. w Punkcie Konsultacyjnym w Hyżnem prowadzone były bezpłatne konsultacje indywidualne przez certyfikowanego specjalistę psychoterapii uzależnień. W roku sprawozdawczym odbyło się 67 porad. W ramach realizacji konsultacji prowadzone były następujące działania:

- podejmowanie pierwszego kontaktu z osobą uzależnioną,

- motywowanie osób z problemem uzależnienia do podjęcia specjalistycznego leczenia terapeutycznego,
- podejmowanie działań interwencyjnych względem osób uzależnionych,
- udzielanie wsparcia i poradnictwo dla osób uzależnionych po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie wsparcia, porad i informacji rodzinom w kryzysie spowodowanym uzależnieniem jednego z członków rodziny i/ lub dotkniętych przemocą domową,
- udzielanie wsparcia i porad ofiarom przemocy w rodzinie,
- inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielenie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- dostarczenie informacji o procedurze zobowiązania do leczenia odwykowego, w tym pomoc przy składaniu wniosku do GKRPA,
- poradnictwo i konsultacje dla osób współuzależnionych,
- motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii,
- poradnictwo udzielane rodzicom dotyczące problemów wychowawczych spowodowanych cyberuzależnieniami (uzależnienia od internetu, smartfonu, gier komputerowych, social mediów),
- działania mające na celu wzmocnienie więzi i zasobów rodziny,
- współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- współpraca z placówkami świadczącymi pomoc psychologiczną, psychiatryczną, terapeutyczną i prawną.

Psycholog natomiast w okresie od 1 stycznia 2024 r. do końca grudnia 2024 r. przeprowadził 101 konsultacji, w tym była możliwość konsultacji zdalnej w okresie zaostrzenia infekcji wirusowych na prośbę klienta.

Do głównych efektów prowadzonej działalności psychologa należą:

- diagnoza psychologiczna w tym identyfikacja problemu powodującego aktualne trudności, identyfikacja czynników podtrzymujących problem oraz ustalenie dalszego planu leczenia;
- w wyniku terapii następuje lepsze radzenie sobie z przeżywanymi uczuciami związanymi z aktualnymi trudnościami, odzyskanie równowagi emocjonalnej i odzyskanie przekonania o możliwości wpływu na swoje życie;
- identyfikacja problemu powodującego aktualne trudności i identyfikacja czynników podtrzymujących problem;
- poszukiwanie nowych sposobów rozwiązania problemu i opracowaniem programu działania mającego na celu rozwiązanie problemów;
- umożliwienie skorzystania z umiejętności wpływu na własne życie albo uczenie się nowych umiejętności, które z różnych powodów nie mogły być ukształtowane na wcześniejszych etapach rozwojowych;
- odzyskanie możliwości korzystania ze wsparcia innych osób, potrzebnego do realizacji

własnych potrzeb i zadań rozwojowych.

Jednym z elementów pomocy były również bezpłatne porady prawne, udzielane na podstawie porozumienia ze Starostwem Powiatowym w Rzeszowie, w każdy wtorek oraz piątek w punkcie konsultacyjnym przez dwóch prawników. W sumie udzielili oni 118 porad prawnych dla mieszkańców gminy Hyżne. Główna tematyka porad to: tematy dotyczące prawa pracy, prawa spadkowego, prawa cywilnego oraz prawa rodzinnego.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowno-administracyjnym. W ramach pomocy prawnik może wskazać sposób rozwiązania problemu prawnego. Pomoc obejmuje także możliwość sporządzenia projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań, jak również przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowno-administracyjnym.

W gminie Hyżne funkcjonuje, powołana przez wójta, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA). Komisja inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Celem działań jest ograniczanie dostępności alkoholu, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu. Ponadto, Komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

- wydawanie postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy Hyżne;
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Wójta Gminy;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W 2024 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem:

- Odbyła 7 posiedzeń;
- Wydała 13 postanowień na sprzedaż napojów alkoholowych;
- Prowadziła 11 spraw o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego;
- Skierowała jeden wniosek do Sądu Rodzinnego w Rzeszowie o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego;
- Skierowała 2 osoby na badanie przez biegłych sądowych w zakresie uzależnienia od alkoholu.

Rozliczenie środków:

Z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń alkoholowych do budżetu gminy w 2024 roku wpłynęły środki w wysokości **77 291,22 zł**, a dochód ze sprzedaży napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (tzw. małpki) wyniósł **21 699,95 zł**, co łącznie daje kwotę **98 991,17 zł**.

Wydatki zostały zrealizowane w wysokości **115 885,17 zł**. Pozostałą kwotę pokryto z wolnych środków z lat ubiegłych, wprowadzonych do budżetu w 2024 r.

Wykorzystanie w/w środków przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Przeznaczenie	koszty
1.	Koszty opłat sądowych za złożenie wniosku o przymusowe leczenie, opinie biegłego, badania psychologiczne, badania psychiatryczne, wpisowe na leczenie	1 000,00 zł
2.	Wynagrodzenia członków GKRPA za udział w posiedzeniach komisji oraz uczestnictwo w szkoleniu	4 123,00 zł
3.	Sfinansowanie uczestnictwa dzieci na zajęciach w trakcie ferii zimowych organizowanych przez Stowarzyszenie Sokole Gniazdo „Zimowo – na sportowo”	3 000,00 zł
4.	Sfinansowanie uczestnictwa 45 dzieci w warsztatach profilaktycznych podczas wakacji w ramach zadania „Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Hyżne”	18 000,00 zł
5.	Dofinansowanie zakupu materiałów profilaktycznych oraz ulotek	954,84 zł
6.	Sfinansowanie części kosztów związanych z przygotowaniem scenografii, zakupem drobnych upominków oraz poczęstunkiem podczas Jasełek organizowanych przez KSM w Hyżnem.	1 500,00 zł
7.	Aktywne spędzanie wolnego czasu przez dzieci z Gminy Hyżne (organizacja atrakcji z okazji otwarcia placu zabaw w Hyżnem oraz z okazji Dni Gminy Hyżne)	9 692,15 zł
8.	Ufundowanie nagród i dyplomów w Gminnym turnieju sportowym organizowanym w SP w Grzegorzówce	1 499,99 zł
9.	Zakup pucharów i medali w ramach Gminnego turnieju piłki siatkowej organizowany w SP w Hyżnem	1 500,00 zł
10.	Warsztat profilaktyczny dla uczniów SP w Szklarach	900,00 zł
11.	Koszty funkcjonowania świetlicy profilaktyczno-wychowawczej	7 768,63 zł
12.	Koszty wynagrodzeń dla psychologa, terapeuty ds. uzależnień, sprzątaczk, osób prowadzących zajęcia na świetlicy profilaktyczno-wychowawczej	52 621,16 zł
13.	Opłaty za media (ścieki, woda, gaz, prąd, internet, abonament rtv)	12 808,80 zł
14.	Hosting strony internetowej Centrum Integracji i Rozwoju „Stara Mleczarnia”	516,60 zł
SUMA		115 885,17 zł

Gmina Hyżne partycypowała w kosztach związanych z prowadzeniem Izby Wyrzeźwień w Rzeszowie w kwocie **2 611,00 zł**. W ramach tej kwoty do Izby Wyrzeźwień w Rzeszowie dowieziono 6 osób nietrzeźwych zatrzymanych na terenie naszej gminy.

Informacje dodatkowe:

Na dzień 31.12.2024 r. w Gminie Hyżne działało 12 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym jeden bar. Liczba aktualnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedstawia się następująco:

- 1) **11 zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % oraz piwo poza miejscem sprzedaży;
- 2) **1 zezwolenie** na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % oraz piwo w miejscu sprzedaży;
- 3) **9 zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5 % do 18% poza miejscem sprzedaży;
- 4) **9 zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% poza miejscem sprzedaży.

Wpływy ze sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Hyżne:

	2020	2021	2022	2023	2024
do 4,5 % oraz piwo	2 024 069,00 zł	1 804 900,11 zł	2 066 531,48 zł	2 112 907,94 zł	2 537 629,10 zł
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa	122 666,87 zł	135 424,34 zł	195 716,90 zł	197 270,15 zł	212 776,29 zł
powyżej 18 % zawartości alkoholu	1 275 392,81 zł	1 418 614,58 zł	1 585 530,81 zł	1 538 264,95 zł	1 680 202,11 zł
SUMA	3 422 129,31 zł	3 358 939,03 zł	3 847 779,19 zł	3 848 443,04 zł	4 430 607,50 zł

Wartość sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do roku 2023 wzrosła o ponad pół miliona złotych (582 164,46 zł).

Opracował:

Bogumiła Garlak – Podinspektor Urzędu Gminy Hyżne

Zatwierdził:

Magdalena Buda – Kierownik Referatu Organizacyjnego

Monika Szmyd – Skarbnik Gminy Hyżne

WÓJT GMINY

Bartłomiej Kuchta